

Energetický plán pro města a obce – SECAP

SECAP zpracovávají velká města i menší obce a již se i u nás etabloval jako komunální plán zaměřený na energetiku a úspory energie. Jaký je původ SECAPu, jeho nedílné součásti a jaká jsou obvyklá úsporná opatření?

SECAP je zkratkou z angličtiny a znamená „akční plán pro udržitelnou energii a klima“ (Sustainable Energy and Climate Action Plan). Jedná se o dokument, který navazuje na přistoupení k Paktu starostů a primátorů. To je iniciativa Evropské komise s cílem zapojit samosprávy ke splnění cílů EU v oblasti klimatu a energetiky. Pakt starostů a primátorů (v angličtině Covenant of Mayors) sdružuje tisíce obcí a měst po celé Evropě, v České republice je do iniciativy připojeno přes 250 obcí a měst.

V rámci Paktu starostů a primátorů se samosprávy zavazují ke snížení emisí skleníkových plynů. Původní závazek byl do roku 2030 ušetřit alespoň 40 % emisí či ekvivalentu emisí. Nový závazek je úspora 80 % do roku 2050. Těchto ambiciózních úspor lze dosáhnout prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti, úspor energie, využívání vyššího podílu energie z obnovitelných zdrojů a obecně změny přístupu k energii, v jejímž centru je šetrnost a plánování. Formálním výstupem závazku je akční plán pro udržitelnou energii a klima, tedy SECAP. Je vhodné dodat, že přistoupení k paktu i vytvoření SECAPu je zcela dobrovolné.

CO NESMÍ CHYBĚT

SECAP, tedy energetický plán samosprávy, má několik povinných náležitostí. Prvotní a klíčovou součástí je vize, tedy jasná představa, čeho chce obec či město dosáhnout a kam se chce posunout. Je to právě vize, třeba jen několik stručných vět, které jsou

velmi důležité a které vedení samosprávy „donutí“ vidět směřování a problémy z nadhledu.

Nejpracnější částí je výchozí bilance emisí. Jedná se o výpočet množství emisí, vůči kterým se poměřují úsporná opatření. Emise se kalkulují k určitému roku, který je stanoven jako kompromis mezi přesností a dostupností existujících historických dat. Obvykle se úsporná opatření poměřují vůči roku 2005, 2010 či pozdějším.

Významnou část SECAPu tvoří analýza a porovnání jednotlivých úsporných opatření, která má obec v úmyslu postupně realizovat. Jedná se o opatření, která mají za úkol snížit emise skleníkových plynů, a také se jedná o adaptační opatření snižující dopady klimatické změny. Úsporná opatření jsou ohodnocena nejen podle investiční náročnosti, ale také je vyjádřena poměrná cena na úsporu. Díky tomuto ukazateli je možné opatření seřadit a jednoduše prioritizovat. Úsporná i adaptační opatření se zaměřují zejména na budovy v obecním majetku podle principu příkladné role veřejného sektoru. SECAP ale obsahuje i plány a opatření v dalších oblastech: především rezidenčním sektoru, oblastí služeb, dopravy a několika dalších.

ÚSPORNÁ OPATŘENÍ

Mezi často zastoupená opatření patří zateplení budov, které je sice investičně a projektově náročné, ale přináší výrazné provozní úspory na vytápění. Jedná se nejen o zesílení izolace obálky budov, ale také výměnu oken, dveří a zateplení střechy.

V některých případech může být racionální návrh výměny zdroje tepla za bezemisní (např. tepelné čerpadlo nebo kotel spalující biomasu). V souvislosti se školami a kuchyněmi se často plánuje vzduchotechnika se zpětným využitím tepla. V řadě případů se navrhuje také individuální nastavení teploty v místnostech. Mezi další obvyklá opatření patří modernizace veřejného osvětlení či modernizace osvětlení v budovách.

Obce a města často plánují také lokální výrobu elektrické energie pomocí fotovoltaických panelů. Méně často zastoupená jsou specifická opatření spojená s výstavbou větrných nebo vodních elektráren. Specifickou skupinou opatření jsou úspory ve veřejné dopravě prosazující bezemisní dopravu (např. elektrobuses). Specifickou oblastí jsou komplexní úsporná a adaptační opatření, která vyžadují celkovou znalost energetických systémů v obci a jejich umístění. Lze tak třeba nalézt možné využití odpadního tepla či chladu nebo provázání několika energetických systémů.

ENERGETICKÝ MANAGEMENT JAKO DOPLNĚK

Pro úspěšnou implementaci energetického plánu je důležité monitorovat spotřeby energie. K tomu přispěje energetický management, který umožňuje sledovat spotřeby jednotlivých budov a monitorovat tak úspěšnost úsporných opatření. Energetický management ale umožňuje také odhalit rychle poruchy. Neméně důležité je snadné zpětné dohledání spotřeb, což především oceníte při pravidelném monitoring emisí SECAPu. Energetický management je vhodné certifikovat podle normy ČSN EN ISO 50001. ■

MICHAL STAŠA

SEVEN, The Energy Efficiency Center, z.ú.

Článek vznikl v rámci projektu OwnYourSECAP: <https://www.svn.cz/oys>

KALENDÁŘ AKCÍ,

které by mohly zajímat zástupce obcí, měst a krajů, najdete na webu Moderní obce www.moderniobce.cz.

Proklínate se tam na něj v odkazu Kalendář akcí zcela vpravo v horní vodorovné liště pod logem Moderní obce nebo si jej načtete pomocí QR kódu.

Kalendář představuje události, které se vztahují k oblasti veřejné správy, odpadového hospodářství, komunální techniky či energetiky. Upozornění na akce do kalendáře můžete vkládat i sami.

Po kontrole redakcí tato vaše avíza budou v kalendáři přístupná všem návštěvníkům webu.

**moderní
obec**

